

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Filcoc”, Gheorghe Bunescu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fiser-Agro” cu privire la anularea actelor juridice și revendicarea bunurilor

împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 24 martie 2017, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată

constată:

La 12 mai 2016, administratorul SRL „Filcoc”, Serghei Filip a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Filcoc”.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 16 mai 2016, a fost admisă spre examinare cererea introductivă.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 27 mai 2016 a fost constatată insolvența debitorului SRL „Filcoc”, intentată procedura de insolvență față de SRL „Filcoc”, cu inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului, iar în calitate de lichidator al SRL „Filcoc” a fost desemnat Gheorghe Bunescu.

La 25 noiembrie 2016, lichidatorul SRL „Filcoc”, Gheorghe Bunescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fiser-Agro”, intervenient accesoriu Serghei Filip cu privire la anularea actelor juridice și revendicarea bunurilor.

În motivarea acțiunii cu referire la prevederile art. 66 alin. (1), 104 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, pct. 2.3, 2.6 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolvenței a invocat că la 25 noiembrie 2016 a fost stabilită ședința de

examinare a raportului final și aprobarea bilanțului de lichidare și prezentat spre cunoștință reprezentanților creditorilor validați proiectul raportului final.

Menționează că la 14 noiembrie 2016, reprezentantul creditorului Inspectoratul Fiscal de Stat Leova a exprimat dezacordul privind examinarea raportului final înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău ca fiind prematur.

Relevă că în ultimii 3 ani precedenți procedurii de insolvență debitorul SRL „Filcoc” a înstrăinat mijloace fixe, constituite din 21 bunuri materiale la suma de 2024416 lei.

Notează că înstrăinarea bunurilor a fost efectuată de către SRL „Filcoc”, debitorul insolvent către SRL „Fiser-Agro”, întreprinderi al căror fondator este aceeași persoană și anume Serghei Filip, constatată din extrasul din registrul electronic al Inspectoratului Fiscal de Stat despre înregistrarea contribuabilului.

Indică că reprezentantul creditorului Inspectoratul Fiscal de Stat Leova a prezentat facturile fiscale privind transmiterea 19 denumiri, bunuri mijloace fixe către SRL „Fiser-Agro”, în valoare totală de 1912600 lei, și anume facturile seria WB nr. 1676107 din 12 februarie 2015 în valoare de 492564 lei, seria WB nr. 1676108 din 12 februarie 2015 în valoare de 573562 lei, seria WB nr. 1676109 din 14 februarie 2015 în valoare de 384000 lei, seria WB nr. 1676152 din 15 octombrie 2015 în valoare de 462474 lei, precum și către alte întreprinderi ca SRL „Mereșagro” seria WB nr. 1676151 din 29 octombrie 2015, în valoare de 58492,80 lei, SRL „Grimal-Imex” seria JA nr. 2456800 din 30 octombrie 2015 în valoare de 63988 lei, suma totală rezultată din copiile facturilor fiscale prezentate este de 2035080,80 lei și 21 bunuri, facturile fiscale fiind emise cu 15 luni anterior intentării procedurii de insolvență,

Solicită admiterea acțiunii, anularea facturilor dintre SRL „Filcoc” și SRL „Fiser-Agro”, obligarea SRL „Fiser-Agro” de a întoarce bunurile transmise în baza facturilor emise de SRL „Filcoc”.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 24 martie 2017, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 martie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Leova a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 24 martie 2017, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii recurate, cu trimiterea pricinii spre rejudecare.

La 19 aprilie 2017, Serviciul Fiscal de Stat, care prin Legea nr. 281 din 16 decembrie 2016, cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative teritorial, substituie Inspectoratul Fiscal de Stat, a depus recurs motivat, împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 24 martie 2017 prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii recurate cu trimiterea pricinii spre rejudecare.

În motivarea acestuia a invocat dezacordul cu hotărârea instanței de insolvență, considerând-o ilegală și neîntemeiată

Menționează că de către instanța de insolvență nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind stabilite.

Remarcă că la caz, este confirmat faptul înstrăinării intenționate de către conducătorul debitorului, anterior depunerii cererii introductive, a masei debitoare și anume a tuturor mijloacelor fixe, constituite din 21 de bunuri materiale la suma de 2024416,00 lei.

Explică că bunurile înstrăinate constituiau unica proprietate a SRL „Filcoc”, circumstanță importantă, tăinuită în fața instanței, ce a dus eronat la intentarea procesului simplificat de insolabilitate.

Subliniază că lichidatorul, stabilind faptul înstrăinării dubioase a bunurilor materiale, legal și întemeiat s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cererea de anulare a tranzacțiilor debitorului, or, potrivit art. 104 lit. a) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării actelor juridice fictive sau frauduloase, încheiate de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolabilitate, care a afectat drepturile creditorilor.

Evidențiază că potrivit prevederilor art. 5 alin. (3) din Legea insolabilității, instanța pe al cărui rol se află cauza de insolabilitate, urma să examineze din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei, faptul înstrăinării ilegale a bunurilor de către debitor fiind invocată și de către creditorul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Leova.

Subliniază că conducătorul și fondatorul debitorului SRL „Filcoc”, Serghei Filip cu cota parte 98,90% din capitalul statutar, în același timp este conducător și fondator la SRL „Fiser-Agro” cu cota parte 98,06% din capitalul statutar, căreia i s-a înstrăinat majoritatea bunurilor.

În acest sens, obiectează că instanța de insolabilitate a ignorat faptul evident de lezare de către debitor, prin tranzacțiile dubioase, a intereselor legitime ale creditorilor.

La 19 mai 2017, SRL „Fiser-Agro” și Serghei Filip, reprezentați de avocatul Alexandru Tonu au depus referință la cererea de recurs declarată de către Serviciul Fiscal de Stat, prin care au solicitat de a considera recursul ca inadmisibil.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 martie 2017 împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 24 martie 2017, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea hotărârii instanței de insolabilitate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de insolabilitate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de

apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele pricinii, la 12 mai 2016 administratorul SRL „Filcoc”, Serghei Filip a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Filcoc”.

Este cert și faptul că prin încheierea Curții de Apel Cahul din 16 mai 2016, a fost admisă spre examinare cererea introductivă, iar prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 27 mai 2016 a fost constatată insolvența debitorului SRL „Filcoc”, intentată procedura de insolvență față de SRL „Filcoc”, cu inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului, iar în calitate de lichidator al SRL „Filcoc” a fost desemnat Gheorghe Bunescu.

Înaintând acțiunea împotriva SRL „Fiser-Agro”, intervenient accesoriu Serghei Filip, lichidatorul SRL „Filcoc”, Gheorghe Bunescu a solicitat anularea facturilor dintre SRL „Filcoc” și SRL „Fiser-Agro”, obligarea SRL „Fiser-Agro” de a întoarce bunurile transmise în baza facturilor emise de SRL „Filcoc”.

Fiind investită cu acțiunea în cauză, instanța de insolvență prin hotărârea din 24 martie 2017 a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de insolvență fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 130 alin. (1) și (2) CPC, care stipulează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege și nici un fel de probe nu au pentru instanță judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Potrivit art. 104 lit. a) din Legea insolvenței, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvență acțiuni în vederea anulării actelor juridice dacă ele afectează bunurile debitorului, inclusiv a oricărui act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvență, care a afectat drepturile creditorilor

La caz, se va menționa că instanța de insolvență, respingând acțiunea inclusiv și prin prisma acestor prevederi legale, a reținut faptul că reclamantul nu a adus nicio probă care ar confirma că *actele de transmitere a bunurilor de la debitorul SRL „Filcoc” în proprietatea SRL „Fiser-Agro” sunt fictive sau frauduloase.*

Instanța de recurs relevă, însă, că ajungând la o astfel de concluzie instanța de insolvență a lăsat fără examinare și nu a elucidat argumentul invocat de către lichidatorul SRL „Filcoc” în acțiune și susținut în cadrul examinării pricinii, precum că în ultimii 3 ani precedenți procedurii de insolvență debitorul SRL „Filcoc” a înstrăinat mijloace fixe constituite din 21 bunuri materiale la suma

de 2024416 lei, înstrăinarea bunurilor fiind efectuată de către SRL „Filcoc”, debitorul insolubil către SRL „Fiser-Agro”, *întreprinderi al căror fondator este aceeași persoană și anume Serghei Filip*.

Se va remarca că deși instanța de insolabilitate în conținutul hotărârii contestate a reținut că SRL „Filcoc” a înstrăinat mai multe mijloace fixe (19 bunuri) din propriul capital, prin transmiterea acestora prin consemnare, în contul stingerii datoriilor către SRL „Fiser-Agro”, întocmind în acest sens 4 facturi și anume factura seria WB nr. 1676107 din 12 februarie 2015, factura seria WB nr. 1676108 din 12 februarie 2015, factura seria WB nr. 1676109 din 14 februarie 2015, factura seria WB nr. 1676152 din 15 octombrie 2015, instanța de insolabilitate nu a supus verificării facturile menționate.

Or, din facturile seria WB nr. 1676107 din 12 februarie 2015, factura seria WB nr. 1676108 din 12 februarie 2015, factura seria WB nr. 1676109 din 14 februarie 2015, factura seria WB nr. 1676152 din 15 octombrie 2015, care au și fost puse la baza emiterii hotărârii din 24 martie 2017, rezultă că acestea au fost semnate de către una și aceeași persoană *Serghei Filip*, atât ca reprezentant al SRL „Filcoc”, cât și ca reprezentant al SRL „Fiser-Agro” (f. d. 6 verso-9).

Faptul că Serghei Filip este fondator atât a SRL „Filcoc” cât și a SRL „Fiser-Agro” se confirmă și prin extrasul din registrul electronic al Inspectoratului Fiscal de Stat despre înregistrarea contribuabilului anexat la dosar (f. d. 3-6).

Prin urmare, instanța de judecată trebuia să examineze acțiunea și sub aspectele prevăzute de art. 251 Cod civil, potrivit cărora reprezentantul nu are dreptul, în măsura în care nu îi este permis în mod expres, să încheie acte juridice în numele reprezentatului cu sine însuși, nici în nume propriu, nici în calitate de reprezentant al unui terț, cu excepția cazului în care actul juridic constă exclusiv în executarea unei obligații.

Ca urmare, omiterea aspectelor menționate de către instanța de insolabilitate, direct indică la examinarea superficială a acțiunii, fără a fi constatate și elucidate pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea corectă a pricinii.

Așa fiind, este incontestabil că soluția instanței de insolabilitate nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Pentru considerentele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa hotărârea Curții de Apel Cahul din 24 martie 2017 și a remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Cahul din 24 martie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Filcoc”, Gheorghe Bunescu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fiser-Agro” cu privire la anularea actelor juridice și revendicarea bunurilor, cu remiterea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Cahul, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu